

AIRSIDE

4/2024

KRAKÓW
AIRPORT
im. Jana Pawła II

60
lat
1964 - 2024

POZNAJ NAJPOPULARNIEJSZY
ŚRODEK TRANSPORTU W NORWEGII
FIND OUT WHAT IS THE MOST POPULAR
TRANSPORT IN NORWAY

ODLOTOWA PRACA

DOG HANDLER

SUPER COOL JOB

DOG HANDLER

SPRÓBUJ ZŁOWIĆ
KOSTKĘ LODU

TRY TO CATCH
A PIECE OF ICE

NORWEGIA
NORWAY

CZY NORWEGIA TO NARCIARSKI RAJ?
IS NORWAY A SKI PARADISE?

#WspieramyEdukację

#CELKRK

KRAKÓW
AIRPORT
im. Jana Pawła II

CENTRUM
EDUKACJI
LOTNICZEJ

ZIMOWE CAMPY!

Spędź ferie w odłotowy sposób i zamień nudę na ekscytujące wyzwanie. Zima na lotnisku zawsze budzi dreszczyk emocji! W tym roku zapraszamy na wyjątkową przygodę, która połączy fascynujący świat lotnictwa oraz magiczny świat gier planszowych.

Zapraszamy do zapisów na „Lotniskową (g)rywalizację”. Odbudujcie wszystkie niedziałające elementy lotniska i znajdźcie winnego tej katastrofy.

Zima to najlepszy czas na odlot – choćby tylko z planszy.

WINTER CAMPS!

Spend your winter holidays in a cool way and turn boredom into an exciting challenge.

Winter at the airport is always a thrill! This year, we invite you to a unique adventure that will combine the fascinating world of aviation and the magical world of board games.

We invite you to sign up for the "Airport (G)rivalry ". Rebuild all the broken parts of the airport and find the guilty of this disaster!

Winter is the best time to fly away – even if only from the board.

Drodzy Czytelnicy!

Choć w powietrzu czuć już mroźny powiew, to zima jest też okresem gdzie mocniej biją nasze serca. Jest coś magicznego w lekko opadających płatkach śniegu, z których każdy ma przecież inny kształt. Zbliżający się nowy rok to szansa na nowe podróżnicze plany. Tym razem zabieramy Was do Norwegii - ojczyzny zórz polarnych, fiordów i lofotów.

Dear Readers!

Although there is already a frosty breeze in the air, winter is also a time when our hearts beat faster. There is something magical in gently falling snowflakes, each of which has a different shape. The approaching New Year is a chance for new travel plans. This time we are taking you to Norway - the homeland of the aurora borealis, fjords and lofoten.

SPIS TREŚCI:

Nie wyleciało z pamięci... / Still in memory...	2
Z głową w chmurach / In the clouds	3
Zrozum w lot / Catch it up	5
Odlotowa praca / Super-cool job	6
Wiedza niekoniecznie zastrzeżona / Special Service Knowledge	10
Ekspresowa kontrola wiedzy / Fast track learning	11
Pakuj się w podróż / Pack up and fly	12
Droga startowa / Runway	15
Pilotaż językowy - norweski / Language sneak peak - Norwegian	16
Test kulturowy - Norwegia / Culture test - Norway	17
Intelektualne turbulencje / Intellectual turbulence	18
Przelotna myśl / A fleeting thought	19
Punkt Informacji / Information Point	20
Gnav / Gnav	21

Wydawca: Centrum Edukacji Lotniczej Kraków Airport

Zespół redakcyjny: Daniel Dziob, Karolina Guśtak, Julian Golański, Katarzyna Haberka, Karolina Klima, Hanna Kościelny, Julia Kupis, Szymon Matlingiewicz, Monika Orzeł, Sylwia Orzeł, Monika Trojanowska, Maciej Wójtowicz
Opracowanie graficzne i skład: Natalia Krawczyk, Justyna Orzeł

Nie wyleciało z pamięci...

Still in memory...

11.10.1919

Handley Page Transport rozpoczyna oferowanie pierwszych posiłków na pokładzie samolotów na trasie Londyn–Bruksela.

Handley Page Transport begins offering its first in-flight meals on the London-Brussels route.

25.11.1954

Rozpoczęcie działalności węgierskiej, nieistniejącej już, linii lotniczej MALEV.

Hungarian airline (no longer existing) MALEV begins operations.

27.11.1992

Otwarcie nowego terminala na lotnisku w Dubaju.

Opening of a new terminal at Dubai Airport.

9.12.1985

Wejście do służby (we francuskich liniach Air Littoral) pierwszego samolotu Aerospatiale ATR-42.

The first Aerospatiale ATR-42 enters service (French airline Air Littoral).

4.12.1945

Powstanie Międzynarodowego Zrzeszenia Przewoźników Powietrznych (IATA).

International Air Transport Association (IATA) is founded.

Z głową w chmurach

In the clouds

Fot. Alec Wilson

<https://flic.kr/p/nX2uYZ>

Licencja CC BY-SA 2.0

Boeing 737-800 norweskich linii lotniczych Norwegian o znakach rejestracyjnych LN-NGE, w malowaniu symbolizującym współpracę z organizacją charytatywną UNICEF.

Ten model zabiera na pokład 186-189 pasażerów.

Boeing 737-800 of Norwegian Airlines with registration marks LN-NGE in a livery symbolizing cooperation with the charity organization UNICEF.

This aircraft takes 186-189 passengers on board.

CZY WIESZ, ŻE...

Norwegia ma dobrze rozwiniętą sieć lotnisk regionalnych, z ponad 40 portami lotniczymi, które obsługują mniejsze miasta i odległe regiony. Dzięki temu mieszkańcy mniejszych i trudno dostępnych regionów mają łatwy dostęp do transportu lotniczego.

DID YOU KNOW...

Norway has a well-developed network of regional airports, with over 40 airports serving smaller cities and remote areas. This gives residents of smaller and more difficult-to-reach regions easy access to air transport.

Zrozum w lot

Norwegia szczyci się 1190 fiordami, drugą najdłuższą linią brzegową na świecie i niekończącymi się jeziorami i rzekami. Dlatego jest idealnym miejscem dla każdego, kto lubi wędkowanie. Można nawet wybrać się na północ za koło podbiegunowe, gdzie latem można łowić ryby o północy w blasku słońca. Norwegia jest także gospodarzem corocznych Mistrzostw Świata w połowach dorsza. Rybołówstwo jest znaczącą częścią kultury i dziedzictwa Norwegii.

„ZŁÓW LÓD”

A czy wiesz, jak złowić kostkę lodu? Zrób eksperyment!

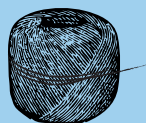
Potrzebne będą:

kostka lodu

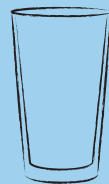
sól

nitka

woda

szklanka

Kroki do wykonania:

1. Nalewamy wodę do szklanki (rys. 1).
2. Wrzucamy do niej kostkę lodu (rys. 2).
3. Jeden koniec nitki kładziemy na kostce lodu, drugi wystaje ze szklanki (rys. 3).
4. Posypujemy kostkę lodu z nitką solą i chwilę czekamy (około 10-15 sekund).
5. Ciągniemy za drugi koniec nitki i wyciągamy kostkę lodu (rys. 4).

rys. 1

rys. 2

Wyjaśnienie:

Sól spowodowała, że lód zaczął się topić, a potem z powodu otaczającej go zimnej wody, zamarł znowu, tym razem wraz z nitką. Sól powoduje, że lód się topi. Dlatego w zimie sypie się sól na drogi, aby usunąć gołoledź.

Catch it up

Norway is famous for its 1,190 fjords, the second longest coastline in the world and many lakes and rivers. Therefore, it is an ideal place for anyone who likes fishing. You can even head north to the Arctic Circle, where in summer you can fish at midnight in the glow of the sun. Norway also hosts the annual World Cod Fishing Championships. Fishing is a significant part of Norwegian culture and heritage.

„ICE CATCH”

Do you know how to catch an ice cube? Do an experiment!

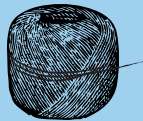
You will need:

ice
cube

salt

string

water

glass

rys. 3

rys. 4

Steps to take:

1. Pour water into a glass (rys. 1).
2. Throw an ice cube into it (rys. 2).
3. Place one end of the thread on an ice cube so the other sticks out of the glass (rys. 3).
4. Sprinkle the ice cube with a pinch of salt and wait for a moment (about 10-15 seconds).
5. Pull the other end of the thread and pull out the ice cube (rys.4).

Explanation:

The salt caused the ice to begin to melt and then, because of the cold water surrounding it, it froze again, this time along with the thread. Salt causes ice to melt. That's why we put salt on the roads in the winter to remove the black ice.

Odlotowa praca

SUPER-COOL JOB

DOG HANDLER

Kim jest dog handler?

Wraz z moimi psami pracujemy jako wsparcie emocjonalne dla pasażerów Kraków Airport, rozładowujemy ich stres i poprawiamy humor przed lotem. Zen wyczuwa podwyższony poziom kortyzolu, czyli hormonu stresu, dlatego wręcz przykleja się do ludzi, którzy się stresują. Lara, Ciri i Patka lubią być głaskane i na tym polega ich praca, do której bardzo długo i stopniowo były przygotowywane. Moje doświadczenie to ponad 22 lata nieustannej pracy z psami.

Kiedy Twoja pasja zaczęła być Twoją pracą, przypuszczałaś, że trafisz na lotnisko?

Za nic w świecie! To miał być tylko projekt wakacyjny, który początkowo budził we mnie pewne wątpliwości. Na pierwszy rzut oka ogrom stresu, jaki pies może doświadczyć na lotnisku, jest wręcz nieakceptowalny. Jednak pierwszego dnia, gdy pojawiliśmy się tutaj, aby ustalić szczegóły projektu, Zen przyszedł ze mną, położył się

DOG HANDLER

Who is a dog handler?

Me and my dogs work as an emotional support for Kraków Airport passengers. Our goal is to relieve their stress and improve their mood before the flight. Zen senses elevated levels of cortisol, the stress hormone, and cuddles up to people who are stressed. Lara, Ciri and Patka like to be petted and that is their job, for which they were gradually prepared for a long time. My experience is over 22 years of continuous work with dogs.

When did your passion become your job, did you think you would end up at the airport?

Not for all the world! It was supposed to be just a summer project, which initially raised some doubts in me. At first glance, the amount of stress a dog may experience at the airport is downright unacceptable. First day we showed up here to sort out the details of the project. Zen came with me, lay down in the terminal, and made it clear to me that he

w terminalu i dał mi jasno znać, że to miejsce wcale nie zrobiło na nim większego wrażenia. Podjęliśmy tę pracę, a kolejne psy były dobierane i szkolone w kierunku dokładnie takiej działalności. I od lat działamy tutaj dla naszych pasażerów.

Jak pasażerowie odnoszą się do Waszej obecności na lotnisku?

Kultura kynologiczna Polaków jest na bardzo wysokim poziomie - jako naród kochamy psy, zajmujemy wysokie noty na zawodach, mamy kierunki na uczelniach związane z psią behawiorystką czy psychologią zwierząt. Dlatego pasażerowie, gdy widzą mnie w zielonej kamizelce, ze szczęśliwym borderem collie czy owczarkiem szetlandzkim przy nodze, sami podchodzą pogłaskać, porozmawiać, przywitać się. Dzieci znajdują czas na chwilę zabawy z nami, ale też mogą poznać na żywo bohatera jednej z książek znajdującej się w naszej lotniskowej biblioteczce w gate 4. Ogromną radość każdemu dają także małe naklejki, które rozdaję pasażerom. Oni zaś w kompensacie wysyłają mi zdjęcia z całego świata, gdzie dolatują razem z tymi naklejkami. To jest najlepsza praca na świecie!

wasn't all that impressed with the place. We took up this work, and subsequent dogs were selected and trained for exactly this activity. And we have been working here for our passengers for years.

How do passengers feel about your presence at the airport?

The cynological culture of Poles is at a very high level - as a nation, we love dogs, we get high marks in competitions, we have courses at universities related to dog behaviorism or animal psychology in general! That's why when passengers see me in a green vest with a happy border collie or a Shetland sheepdog at my feet, they come up, say hello, pet the dog and talk to me. Children have a moment of fun with us, but they can also meet the hero of one of the books in our airport library at gate 4. Everyone also enjoys the little stickers that I give to passengers. In return, they send me photos from all over the world where they arrive with these stickers. This is the best job in the world!

Najdłużej w Kraków Airport pracuje Zen, najkrócej Patka
Zen is working at Kraków Airport for the longest time
and Patka the shortest.

Jak przygotowujesz psy do pracy wśród pasażerów?

Kraków Airport, jako pierwsze lotnisko w Europie zatrudniło psy będące wsparciem emocjonalnym. Nietatwo było znaleźć inspirację szkoleniową, ponieważ w USA, skąd ten pomysł do nas przyszedł, pracują głównie wolontariusze. I pasjonaci a nie trenerzy. Dlatego sama przez lata opracowywałam szkolenie i sposoby na stopniowe wdrażanie psów do pracy w tak wymagającym dla nich środowisku, jakim jest terminal pasażerski. Moje psy pochodzą z zaufanych hodowli, od pierwszych tygodni ich życia szkolę je moimi autorskimi metodami i przygotowuję tak, by po kilku czy kilkunastu miesiącach były gotowe do pracy na lotnisku, w przedszkolach czy na misjach ratowniczych. Zaznaczę, że to nie jest typowa dogoterapia, a Zen i Lara to także psy ratownicze. Cieszę się, bo cała moja gromadka traktuje terminal jak swój dom, a za pracę z pasażerami oczywiście dostają sowite wynagrodzenie, czyli ich ulubione smakołyki.

8

How do you prepare dogs to work among passengers?

Kraków Airport was the first airport in Europe to employ emotional support dogs, while in the USA, where the idea came from, this work is mainly for the volunteers. For years, I have been developing training and gradual introduction of dogs to work in such a demanding environment as a passenger terminal. My dogs come from trusted breeders, and I use my own training methods. From the first weeks of their lives, I train them and prepare them to work with people, so that after a few months they will be ready to work at the airport, in kindergartens or on rescue missions. I would like to emphasize that this is not typical dog therapy, and Zen and Lara are also rescue dogs. I'm happy because my entire group treats the terminal like their home, and of course they receive generous remuneration for working with passengers, including their favorite treats.

Can you give a short instruction on how to prepare your pet for air travel?

First of all, I would suggest considering whether this dog's trip is really necessary. We must remember that traveling in a new environment, with new sounds, is extremely stressful. We ourselves are often stressed about a flight, let alone animals who don't know what awaits them. Maybe a better

Wsparcie emocjonalne Kraków Airport od lewej – Zen, Ciri, Lara

Emotional Support at Kraków Airport from the left – Zen, Ciri, Lara

Czy możesz udzielić krótkiego instruktażu, jak przygotować pupila do podróży lotniczej?

Przede wszystkim sugerowałabym rozważyć, czy podróż tego psa jest naprawdę konieczna. Musimy pamiętać, że podróż w nowym środowisku, z nowymi dźwiękami, jest niezwykle stresująca. Sami nierzadko stresujemy się lotem, a co dopiero zwierzęta, które nie wiedzą, co ich czeka. Może lepszym rozwiązaniem zamiast lotu, będzie pozostawienie pupila w hotelu na te kilka dni? Jednak jeśli musimy podróżować razem, upewnijmy się, że linia lotnicza realizuje transport zwierząt i na jakich zasadach. Zwierzęta ważące do 8 kg razem z transporterem, jeśli mogą podróżować, zwykle będziemy mogli zabrać je w transporterze na pokład samolotu. Większe będą podróżować w luku bagażowym. Dlatego przede wszystkim zadbajmy o to, by pies przyzwyczał się do transportera. Przed samą podróżą upewnijmy się, że pies załatwił swoje potrzeby fizjologiczne, a jeżeli zwierzę ma chorobę lokomocyjną, to nie powinno jeść przed lotem. Dla komfortu dajmy do transportera ulubioną zabawkę czy kocyk. Jeśli zwierzę źle znosi tłum i hałas, nie wyjmujemy go z transportera w terminalu, by nie narażać na zwiększony stres.

Katarzyna Harmata

Dog Handler Kraków Airport

Zen - pies do zadań specjalnych.
Zen - dog for the mission impossible.

solution would be to leave your pet in a hotel for a few days instead of flying. However, if we must travel together, make sure that the airline transports animals and on what terms. If our pet weighs up to 8 kg with a carrier, we will usually be able to take it on board. Larger ones will travel in the luggage compartment. However, first of all, let's remember that the dog should get used to the carrier. Before the trip, make sure that the dog has taken care of its physiological needs, and if your pet suffers from motion sickness, it should not eat before the flight. For comfort, put their favorite toy or blanket in the carrier. If an animal does not tolerate crowds and noise, do not take it out of the carrier to avoid increasing stress.

Wiedza niekoniecznie zastrzeżona

Special service knowledge

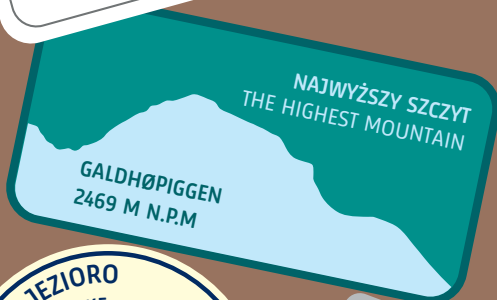
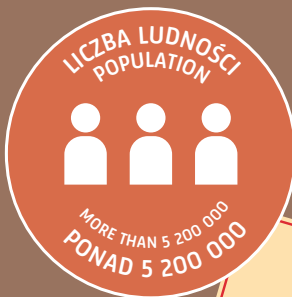
Pasażerowie chcący nadać bagaż ponadwymiarowy lub zwierzę, które z klatką kyniową waży więcej niż 8 kg, po odprawie w dedykowanym dla ich lotu stanowisku check in muszą podejść do samoobsługowego stanowiska nadawania bagażu ponadwymiarowego i zwierząt – check in 19. Stanowisko to jest wyposażone w precyzyjną instrukcję nadawania tych rodzajów bagażu. Pasażer samodzielnie dokonuje nadania bagażu, który docelowo będzie podróżował w luku bagażowym. Należy pamiętać, że chcąc podróżować ze zwierzętami, należy sprawdzić wytyczne linii lotniczej w tym zakresie oraz kraju docelowego swojej podróży.

Passengers who check in oversized baggage or an animal that weighs more than 8 kg with a kennel cage, after checking in check-in point dedicated to their flight must approach the self-service check-in counter for oversized baggage and animals - check in 19. This desk is equipped with a precise instructions for checking in these types of baggage. The passenger checks in the luggage himself. This kind of luggage will ultimately travel in the dedicated luggage compartment. Please remember, that if you want to travel with animals, you should check the airline's guidelines in this regard and the destination country of your trip.

Ekspresowa kontrola wiedzy

Fast track learning

Pakuj się w podróżę

Pack up and fly

Lotniska na które latamy z Krakowa.
Airports we fly to from Krakow.

TRF – OSLO TORP

SVG – STAVANGER

BGO – BERGEN

TRD – TRONDHEIM

OSL – OSLO GARDERMOEN

LICZBA OBSŁUŻONYCH PASAŻERÓW W 2023:
NUMBERS OF PASSENGERS IN 2023:

 25,1 mln

DŁUGOŚĆ GŁÓWNEJ DROGI STARTOWEJ:
LENGTH OF MAIN RUNWAY:

 3600 m

KIERUNKI DRÓG STARTOWYCH:
RUNWAYS DIRECTIONS:

 01L/19R 01R/19L

Norwegia nie należy do najbardziej zaludnionych państw na świecie, jednakże z uwagi na swoją powierzchnię dysponuje ona licznymi lotniskami - od południa, aż po samą północ. Największym lotniskiem jest otwarty w 1998 roku port lotniczy Oslo-Gardermoen, położony 50 km od centrum miasta. Odpowiada on za przepływ ponad połowy wszystkich pasażerów podróżujących do Norwegii. Regularnie operuje z niego 39 linii lotniczych, jak również obsługiwane są rejsy czarterowe. Większość międzynarodowych lotnisk zlokalizowana jest w południowej części kraju, co w przypadku chęci dostania się na północ, wiązać się będzie z konieczną przesiadką. Kraków Airport oferuje połączenia do pięciu największych lotnisk w tym kraju.

Norway is not one of the most populated countries in the world, however, due to its expanse of land, it has numerous airports from the south to the very north. The largest airport is Oslo-Gardermoen Airport, opened in 1998 and located 50 km from the city center. It is responsible for the flow of more than half of all passengers traveling to Norway. 39 airlines regularly operate from it, as well as charter flights. Most of the international airports are located in the southern part of the country, which, if you want to get to the north, will involve a necessary transfer. Krakow Airport offers connections to the country's five largest airports.

Terminal Oslo Gardermoen
Oslo Gardermoen Terminal

źródło/source: <https://avinor.no/contentassets/822fcd58948342d5a88c6fc68567bdc8/pir-nord-kveld-utsiden--flis.jpg?preset=1000>

OD FIORDÓW PO LOFOTY

FROM THE FJORDS TO THE LOFOTEN

Norwegia jest krajem słynącym przede wszystkim z malowniczego środowiska naturalnego oraz licznych atrakcji przyrodniczych. Nic w tym dziwnego, ponieważ znajdziemy tu zarówno górskie szczyty, liczne fiordy, rozległe lodowce oraz rozciągające się na setki hektarów lasy, które zajmują blisko 40 procent powierzchni kraju. Osoby chcące poznać kulturę Norwegii, zdecydowanie powinny wybrać południe kraju. Stolica oferuje wiele atrakcji, takich jak Park Vigelanda, Muzeum Łodzi Wikingów czy operę wybudowaną w futurystycznym stylu, z dachu której podziwiać można zarówno panoramę miasta, jak i zatokę Oslofjorden. Miejscowości takie jak Bergen, które nazywane jest bramą do fiordów i otoczone siedmioma górami, jak również Stavanger, będą stanowić doskonałe połączenie między kulturowym, a przyrodniczym światem Norwegii. Północna część kraju to wyjątkowo malownicze miejscowości, takie jak Tromsø, popularne jako świetne miejsce do podziwiania zorzy polarnej oraz stanowiące bazę dla wypraw na Arktykę. Obowiązkowym do odwiedzenia miejscem będą również Lofoty.

Norway is a country associated primarily with its picturesque natural environment and numerous natural attractions. This is not surprising, as you will find both mountain peaks, numerous fjords, vast glaciers and forests stretching over hundreds of hectares, which cover nearly 40 percent of the country. For those who want to explore Norway from the cultural side, they should definitely stay in the south of the country. The capital offers many attractions, such as Vigeland Park, the Viking Boat Museum and an opera house built in a futuristic style, from the roof of which one can admire both the city skyline and the sweeping fjord. Places such as Bergen, which is called the gateway to the fjords and surrounded by seven mountains, as well as Stavanger, will provide the perfect link between the cultural and natural worlds of Norway. The northern part of the country is home to extremely picturesque towns such as Tromsø which is known as a great place to admire the aurora borealis and as a base for Arctic expeditions. A must-visit destination will also be the Lofoten Islands.

Droga startowa

Runway

Generał dywizji sir Nils Olav III, baron wyspy Bouveta, to pingwin królewski zamieszkujący na co dzień ZOO w Edynburgu w Wielkiej Brytanii. Od pół wieku pełni honorową funkcję naczelnego pułkownika Norweskiej Gwardii Królewskiej. Imię „Nils Olav” odziedziczył po swoich poprzednikach – Nilsie Olavie I oraz Nilsie Olavie II. Historia pingwiniego rodu rozpoczęła się w 1913 roku, gdy młody Norweg, Lord Salvesen, podarował szkockiemu zoo pingwina królewskiego. W 1961 roku norweski podpułkownik Nils Egelien, odwiedzając zoo, zaproponował, by królewski pingwin został maskotką elitarniej Norweskiej Gwardii Królewskiej. Pomysł szybko zyskał akceptację dowódców, a Olav rozpoczął swoją pierwszą „służbę” wojskową. Każdego roku, podczas wizyty norweskich żołnierzy w Szkocji, Sir Nils Olav otrzymuje awans wojskowy. W sierpniu 2024 roku pingwin został mianowany generałem dywizji Królewskiej Gwardii Norweskiej.

Pomnik generała sir Nilsa Olava w edynburskim ZOO
The statue of General Sir Nils Olav at Edinburgh ZOO

Generał dywizji sir Nils Olav III

Major General Sir Nils Olav III

źródło/source: Mark Owens, OGL v1.0OGL v1.0,
via Wikimedia Commons

Major General Sir Nils Olav III, Baron of Bouvet Island, is a king penguin that lives at the Edinburgh Zoo in the United Kingdom. For half a century, he has held the honorary position of Colonel-in-Chief of the Norwegian Royal Guard. He inherited the name „Nils Olav” from his predecessors – Nils Olav I and Nils Olav II. The history of the penguin family began in 1913, when a young Norwegian, Lord Salvesen, gifted the Scottish zoo with a king penguin. In 1961, Norwegian Lieutenant Colonel Nils Egelien, visiting the zoo, proposed that the royal penguin become the mascot of the elite Norwegian Royal Guard. The idea quickly gained acceptance from commanders, and Olav began his first military „service”. Every year, during the visit of Norwegian soldiers to Scotland, Sir Nils Olav receives a military promotion. In August 2024, the penguin was appointed Major General of the Royal Norwegian Guard.

Pilotaż językowy - norweski

Language sneak peak- Norwegian

- Hei, takk for invitasjonen til en kopp te.

- Hi, thanks for the invitation for a cup of tea.

- Cześć, dziękuję za zaproszenie na herbatę.

- Hei, det er min glede, jeg trenger inspirasjon, kanskje du kan hjelpe meg?

- Hi, it's my pleasure, I need an inspiration, maybe you can help me?

- Cześć, to dla mnie przyjemność, potrzebuję inspiracji, może mi pomożesz?

- Selvfølgelig, hvis jeg kan.

- Of course, if I can.

- Oczywiście, jeśli tylko będę potrafiła.

- Jeg vil gjerne overraske foreldrene mine og ta dem med på tur, jeg vet bare ikke hvilken retning jeg skal velge.

- I would like to surprise my parents and take them on a trip, I just don't know which direction to choose.

- Chciałabym zrobić niespodziankę moim rodzicom i zabrać ich na wycieczkę, nie wiem tylko jaki kierunek wybrać.

- Nylig lånte jeg en flott guide om Norge, dette landet virker veldig interessant. Jeg fant ut at det er flere isbjørner enn mennesker på øya Spitsbergen. Det er et land med vakre landskap, du vil aldri bli lei av de forskjellige utsiktene der borte.

- Recently I borrowed a great guide about Norway, this country seems really interesting. I found out that there are more polar bears than people on the island of Spitsbergen. It's a country of beautiful landscapes, you will never get bored of the different views over there.

- Ostatnio pożyczyłam bardzo ciekawy przewodnik po Norwegii, ten kraj wydaje się być naprawdę ciekawy. Dowiedziałam się, że na wyspie Spitsbergen jest więcej niedźwiedzi polarnych niż ludzi. To kraj pięknych krajobrazów, nie można tam się nudzić.

- Det høres bra ut! Jeg tror det er dit vi vil gå. Takk for anbefalingen.

- That sounds great! I think that's where we will go. Thanks for the recommendation.

- To brzmi wspaniale! Chyba tam właśnie pojedziemy. Dziękuję za polecenie.

-Vær så god. God tur.

- You're welcome. Have a good trip.

- Nie ma za co, udanej wycieczki.

Test kulturowy - Norwegia

Culture test - Norway

Norwegia to kraj z bogatym dziedzictwem kulturowym. Przejawia się to w wyjątkowej tradycji i unikatowych strojach ludowych. Każdy z nich posiada unikalną tożsamość i niepowtarzalną symbolikę. Na terenie Norwegii można wyodrębnić kilka regionów w których spotkamy się z różnymi stylami krawieckimi, dzięki czemu mamy zróżnicowane stroje ludowe. Jednym z nich jest bunad z regionu Oslo. Dopasuj nazwę do poszczególnych elementów stroju.

Norway is a country with a rich cultural heritage. This is manifested in its unique traditions and unique folk costumes. Each of them has a unique identity and unique symbolism. Within Norway, you can distinguish several regions where you will encounter different styles of tailoring, so you have diverse folk costumes. One of them is the bunad from the Oslo region. Match the name to the individual items of clothing.

1. Stakk - wykonany z jasnoniebieskiego bądź ciemnoniebieskiego materiału. Jest on ułożony w szerokie, luźne fałdy wokół talii. Wzdłuż dolnej krawędzi haftowana obwódka z wełnianej przędzy. Stakk - made of light blue or dark blue material. It is arranged in wide, loose folds around the waist. Along the lower edge there is an embroidered border of woolen yarn.

2. Liv - jest podobny do stakku kolorem oraz haftem, przytwierdzony do talii. Od pasa w górę jest zapinany na haftki.

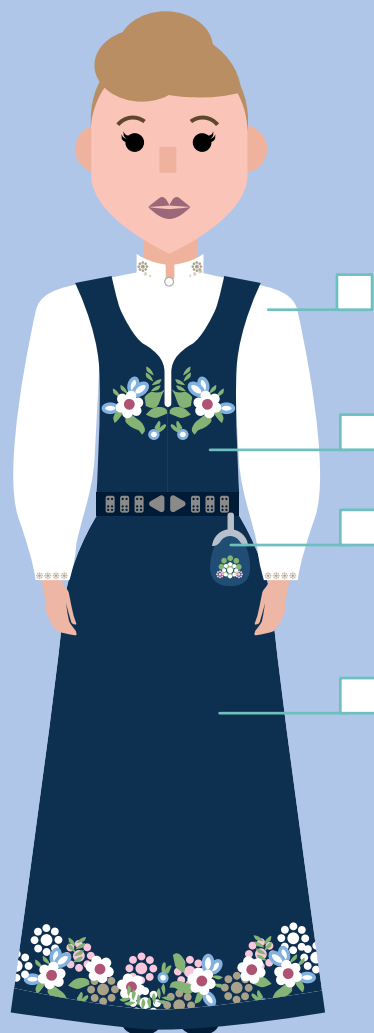
Liv - is similar to the stakk in color and embroidery, attached to the waist. From the waist up it is fastened with hooks.

3. Veske - torba zawieszona na talii na srebrnym pasku bądź drucianej szlufce.

Veske - bag hung on the waist on a silver belt or wire loop.

4. Skjorte - biała lub szara z kwiatowym haftem na kołnierzu oraz mankietach.

Skjorte - white or gray with floral embroidery on the collar and cuffs.

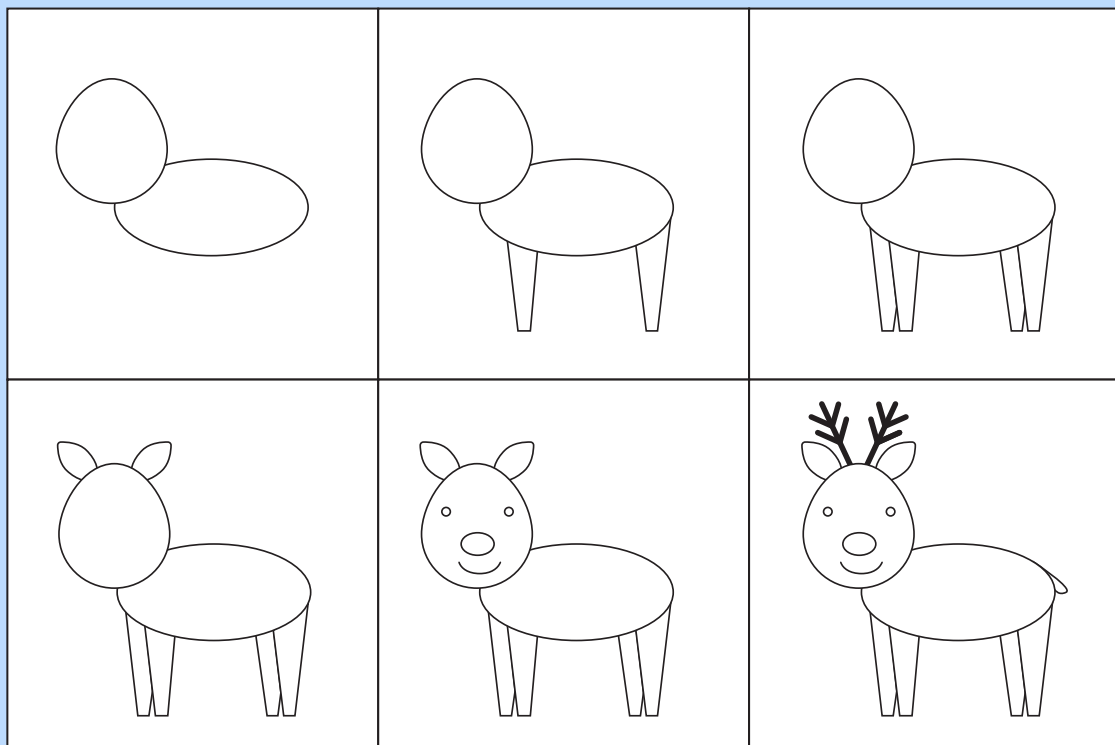

Intelektualne turbulencje

Intellectual turbulence

Region Hardangervidda w Norwegii zamieszkuje największa ilość dzikich reniferów. Według tradycji, pomagają Świętemu Mikołajowi w rozwożeniu prezentów. Spróbuj narysować renifera zgodnie z instrukcją.

The Hardangervidda region in Norway is home to the largest number of wild reindeer. According to tradition, they help Santa Claus deliver presents. Try to draw a reindeer according to the instructions

Przelotna myśl

A fleeting thought

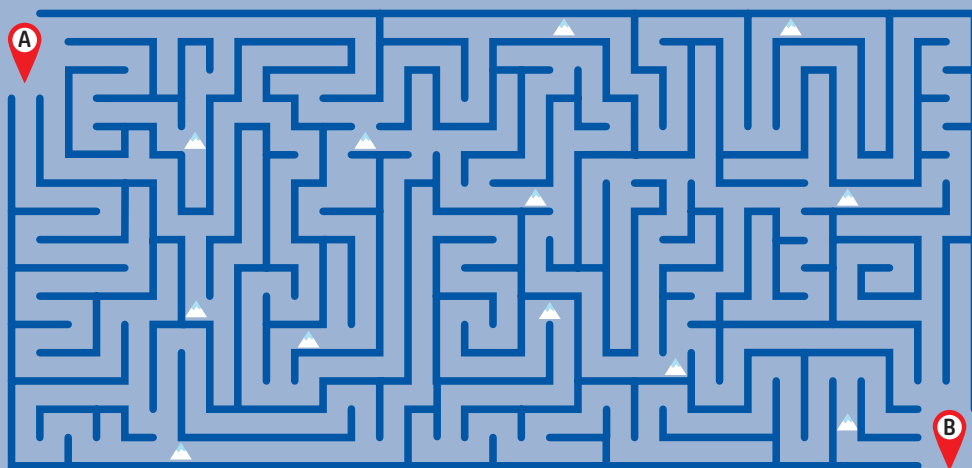

Czy wiesz, że najpopularniejszym środkiem komunikacji w Norwegii stał się samolot?

Ze względu na ukształtowanie geograficzne Norwegii, m.in. fiordy, odległość między miasteczkami, poruszając się drogą lądową, wynosi nawet po kilkaset kilometrów. Dlatego Norwedzy coraz częściej wybierają powietrzny środek transportu, niektórzy nawet codziennie np. w celu dotarcia do pracy. Sprzyja temu rozbudowana siatka połączeń krajowych oraz dostępność lotnisk (około 50). Linie lotnicze wprowadziły nawet bilety miesięczne, półroczne oraz roczne na połączenia krajowe. W mniej niż godzinę można dostać się z Oslo za krąg polarny, natomiast czas lotu na lofty wynosi około 15-20 minut.

Zaplanuj trasę lotu z lotniska A do B omijając góry.

Plan a flight route from airport A to B avoiding mountains.

Did you know that the most popular form of transport in Norway is the plane? Due to Norway's geography, e.g. fjords, distances by land between towns are up to several hundred kilometers. Therefore, Norwegians are increasingly choosing air transport, even daily, for instance to get to their jobs. A well-developed network of domestic connections and the availability of airports (around 50) are very conducive to this. Airlines have even introduced monthly, semi-annual and annual tickets for domestic connections. You can get from Oslo to the Arctic Circle in under an hour and to Oslo in around 15-20 minutes.

Punkt Informacji

Information Point

1. Norwegia słynie z najdłuższego w Europie:

- a) tunelu drogowego
- b) mostu
- c) wyciągu narciarskiego

2. Jakie zwierzę pracuje w Norweskiej Gwardii Królewskiej?

- a) renifer
- b) pingwin
- c) łoś

3. Które lotnisko w Norwegii obsługuje rocznie najwięcej pasażerów?

- a) Stavanger
- b) Oslo Torp
- c) Oslo Gardermoen

4. Imiona psów wsparcia emocjonalnego pracujących w Kraków Airport to:

- a) Zen, Lara, Mila
- b) Zen, Lara, Ciri, Pati
- c) Zen, Lara, Lili

5. Flaga Norwegii to:

- a)
- b)
- c)

1. Norway is famous for having the world's longest:

- a) road tunnel
- b) bridge
- c) ski lift

2. Which animal works in the Norwegian Royal Guard?

- a) reindeer
- b) penguin
- c) moose

3. Which airport in Norway handles the most passengers annually?

- a) Stavanger
- b) Oslo Torp
- c) Oslo Gardermoen

4. The names of the emotional support dogs working at Kraków Airport are:

- a. Zen, Lara, Mila
- b. Zen, Lara, Ciri, Pati
- c. Zen, Lara, Lili

5. The flag of Norway is:

- a)
- b)
- c)

Gnav

Gnav

Spróbuj zagrać w Gnav, tradycyjną grę, w którą grają całe pokolenia młodszych i starszych Norwegów. Trafiała ona do Norwegii poprzez duńskich kupców jeszcze w XIX wieku i stała się niezwykle popularna w krainie Fiordów.

Try playing Gnav, a traditional game played by a whole generation of younger and older Norwegians. It came to Norway through Danish merchants in the nineteenth century and became extremely popular in the land of the Fjords.

Potrzebujesz:

- 21 kart lub 42 kart (2 talie)
- taką samą liczbę żetonów dla wszystkich graczy

You will need:

- 21 cards or 42 cards (2 sets)
- the same amount of tokens for all players

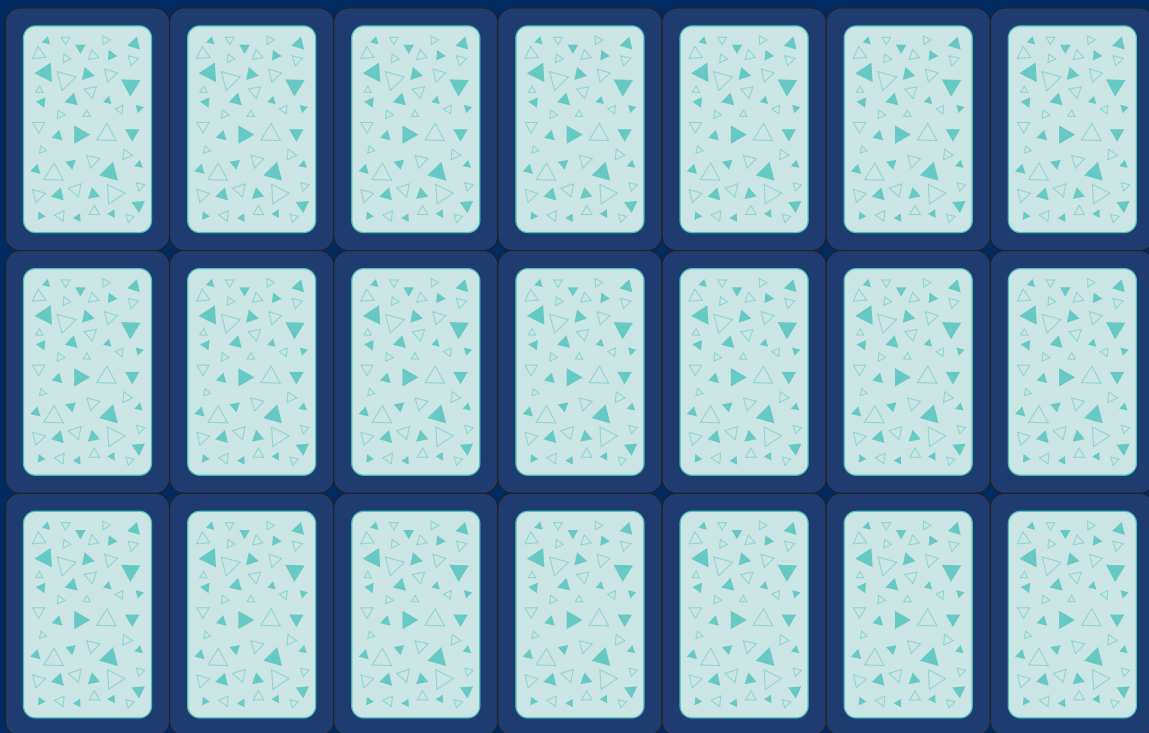
Szczegółowa instrukcja do pobrania na stronie:

Detailed instructions can be downloaded from the website:

Znajdź nas na Facebooku
Find us on Facebook
facebook.com/CELKRK

#WspieramyEdukację

#CELKRK

KRAKÓW
AIRPORT
im. Jana Pawła II

CENTRUM
EDUKACJI
LOTNICZEJ